

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość
dla nauczycieli szkoły podstawowej - biblioteka

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu SCDIDN wsparciem nauczycieli w kształceniu na odległość przez Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Siedlcach

Scenariusz zajęć dla uczniów 2. klasy szkoły podstawowej prowadzonych przez nauczyciela bibliotekarza. Zajęcia biblioteczne z głośnym czytaniem w edukacji zdalnej.

We wczesnym wieku szkolnym dzieci są otwarte, kreatywne, lubią się bawić, lubią słuchać czytanych opowieści. Obecność dorosłego przewodnika w świecie literatury, w świecie nowych trudnych słów, tematów, jest bardzo potrzebna.

W czasie nauczania zdalnego głośne czytanie w synchronicznej komunikacji z nauczycielem jest ważne, bo dziecko może zapytać, zgłosić że nie rozumie, porozmawiać o przeczytanym tekście, podzielić się emocjami. Jeśli czytaniu towarzyszą atrakcyjne dla dzieci zabawy z książką, włączenie ruchu, humoru, życzliwości – czytanie kojarzy się z dobrym czasem i tworzy pozytywne nastawienie do spotkań z książką.

Metody i techniki pracy zdalnej oferują zabawy w formie interaktywnych ćwiczeń do samodzielnego wykonania przez ucznia. W aplikacjach *LearningApps.org* nauczyciel może przygotować ćwiczenia i proste gry na bazie dostępnych szablonów. Można też skorzystać z już przygotowanych i opublikowanych przez innych użytkowników *LearningApps* aplikacji i je modyfikować, dostosowując do własnych potrzeb.

Najistotniejszym wyzwaniem związanym z realizacją edukacji bibliotecznej w edukacji zdalnej jest brak bezpośredniego kontaktu dzieci z bibliotekarzem, brak możliwości wypożyczenia książek z biblioteki, rozmów nie tylko o przeczytanych książkach. Sposobem na poradzenie sobie z brakiem dostępu do książek jest działalność bibliotekarzy udostępniających linki do bibliotek cyfrowych, do *audiobooków*, ekranizacji filmowych, przedstawień teatralnych.

Nauczyciel bibliotekarz w edukacji zdalnej realizuje swoje zadania w ten sposób, aby praca zdalna biblioteki nie stanowiła dla uczniów dodatkowego obciążenia. Jest w kontakcie z uczniami i nauczycielami i odpowiada na ich potrzeby. Okazjonalnie, promując czytelnictwo, prowadzi z uczniami zajęcia biblioteczne.

Stara się nawiązać kontakt z rodzicami i uzyskać ich wsparcia w budowaniu dobrego nastawienia do czytania. Dzieci z domów gdzie się czyta, mają większą szansę na wypracowanie nawyku czytania książek.

TEMAT:

Dzień głośnego czytania.

CELE KSZTAŁCENIA: WYMAGANIA OGÓLNE

- wprowadzenie uczniów w świat literatury,
- rozbudzenie u uczniów zamiłowania do czytania.

TREŚCI NAUCZANIA –WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela,
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność,
- wykonuje zadanie według usłyszonej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi.

METODY PRACY:

- Pogadanka;
- Praca z tekstem;
- Rozmowa kierowana;
- Zabawa ruchowa;
- Ćwiczenia interaktywne z aplikacji *LearningApps.org*.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Tekst literacki;
- Komputer z dostępem do internetu;
- *MS Teams*.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:**CZĘŚĆ 1. Powitanie uczniów.**

Nauczyciel wita uczniów. Przedstawia się, przypominając dzieciom że jest bibliotekarzem.

Zabawa na powitanie (cel - wprowadzenie serdecznej atmosfery)

„Witam dzieci, które...” (mają dziś dobry humor, lubią śpiewać, mają rodzeństwo, lubią baśnie, lubią, gdy im ktoś czyta książki, witam wszystkich).

Dzieci, które czują się powitane, machają do prowadzącego ręką.

CZĘŚĆ 2. Przedstawienie celów

Dzisiaj, w Dniu Głośnego Czytania przeczytam Wam baśń o Czerwonym Kapturku. Myślę że po dzisiejszych zajęciach dobrze będziecie znali tę baśń, odpowiecie na pytania dotyczące jej treści, poradzicie sobie z grami które dla was są przygotowane i będziecie lubić czytanie i kontakt z książką.

CZĘŚĆ 3. Wprowadzenie

Nauczyciel pokazuje książki, które dzisiaj przyniósł ze sobą. Dobrze jest czytać książkę, przyniesioną ze zbiorów biblioteki szkolnej, którą później dzieci będą mogli wypożyczyć do domu. Pokazuje różne wydania baśni o Czerwonym Kapturku dostępne do wypożyczenia w bibliotece szkolnej. Zachęca do odwiedzania biblioteki i wypożyczania książek. Jeśli nie ma możliwości prezentacji książek i czytania tekstu w wersji papierowej, można wykorzystać [tekst zamieszczony na portalu Wolne lektury](#) [dostęp 12.11.2021]. Nauczyciel podaje [kilka informacji o baśni Czerwony Kapturek](#) [dostęp 12.11.2021]. Wywodzi się z baśni ludowych, opisana w baśniach francuskiego pisarza Charles'a Perrault ponad 300 lat temu, znajdziemy ją też w Baśniach Braci Grimm - pisarzy niemieckich, znana jest w różnych wersjach i dzieci i dorośli odnajdują w niej wiele znaczeń¹.

Przygotowanie do słuchania - gimnastyka przed czytaniem

Celem tego elementu zajęć jest wprowadzenie w dobry nastrój, pomoc w skoncentrowaniu na czytany tekście. Ważne jest wprowadzenie elementu ruchu co podkreśla Małgorzata Swędrowska:

„Ruch wzmacnia procesy wewnętrzne, jest swoistym koordynatorem pracy mózgu. Zasadne jest pobawić się przed czytaniem wykonać choćby kilka ruchów naprzemiennych, wprowadzić organizm w dynamiczny stan przetwarzania informacji. Dodatkowo gdy do ruchu dołączymy śpiew, mówienie w rytmie,

¹ Bettelheim B., (1985), *Cudowne i pożyteczne: o znaczeniach i wartościach baśni*, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.

*melorecytację i rym, pobudzimy w ten sposób organizm dziecka do pracy nad wydobyciem znaczeń z tekstu*².

Zabawa przed czytaniem „Jeśli jesteś już gotowy”

Dzieci i nauczyciel wstają. Nauczyciel rytmicznie wypowiada wersy rymowanki pokazując czynności o których mówi, dzieci wykonują te polecenia.

*„Jeśli jesteś już gotowy klaśnij w ręce swe, klaśnij w ręce swe I uśmiechnij się
Jeśli jesteś już gotowy tupnij nogą swą, drugą nogą swą i uśmiechnij się
Jeśli jesteś już gotowy nastaw ucho swe, drugie ucho swe i uśmiechnij się
Jeśli jesteś już gotowy podrap głowę swą, podrap głowę swą i uśmiechnij się
Jeśli jesteś już gotowy klaśnij w ręce swe, tupnij nogą swą, nastaw ucho swe,
podrap głowę swą i uśmiechnij się”*³.

CZĘŚĆ 4. Głośne czytanie

Dzieci zostają poinformowane, że gdy w trakcie czytania ktoś chce zgłosić, że czegoś nie rozumie, może zapytać podnosząc rękę. Nauczyciel pokazuje dzieciom książkę, z której będzie czytał - prezentuje okładkę, czyta informacje ze strony tytułowej, podaje nazwisko autora i tłumacza. Czytać powinien w sposób interesujący dla dzieci, utrzymując ich uwagę: z intonacją, zaangażowaniem, wyraźnie, ze zmianą tempa, zawieszaniem głosu, z wykorzystywaniem umiejętności aktorskich, korzystając z zasad głośnego czytania⁴. W czasie czytania można pokazywać ilustracje.

CZĘŚĆ 5. Rozmowa kierowana

Nauczyciel zadaje pytania:

- Na co zwróciłyście uwagę?
- Co wam się podobało w tej baśni?
- Czego możemy się z niej nauczyć?

Dzieci zgłaszają się do odpowiedzi i pytane odpowiadają.

² Swędrowska M., (2021), *777 pomysłów na zabawy z książką*, Warszawa: Mamaniana s. 36.

³ Zabawa: „Jeśli jesteś już gotowy, klaśnij w ręce swe!” zaprezentowana przez Małgorzatę Swędrowską podczas warsztatów „Czytanie wrażeniowe jako innowacyjna koncepcja czytania w grupie czytelników” na ogólnopolskiej konferencji „Czytanie daje moc” zorganizowanej przez Ośrodek Rozwoju Edukacji 24 listopada 2016 r.

⁴ Koźmińska I, Olszewska E., (2011), *Wychowanie przez czytanie*, Warszawa: Świat Książki, s. 91-96.

CZĘŚĆ 6. Ćwiczenia interaktywne do samodzielnego wykonania z aplikacji LearningApps.org sprawdzające znajomość treści baśni

Ćwiczenie 1

Czerwony Kapturek - [gra milioner](#) [dostęp 12.11.2021] prosta, z elementami humoru, wprawia w dobry nastrój, daje poczucie sukcesu.

Gimnastyka oczu przed kolejną grą, w której potrzebne będzie bystre oko, higiena pracy przy komputerze

[Gimnastyka oczu](#) [dostęp:12.11.2021]

Nauczyciel podaje polecenia: Nie poruszając głową; patrzymy w lewą stronę, patrzymy przed siebie, patrzymy w prawą stronę, patrzymy przed siebie, a teraz patrzymy w górę, patrzymy przed siebie, patrzymy w dół. A teraz wyobraźmy sobie okrąg i wodzimy wzrokiem po okręgu, bez ruszania w tym czasie głową. I ostatnie ćwiczenie: wyobrażamy sobie leżącą ósemkę i wodzimy wzrokiem po torze wyobrażonej ósemki bez ruszania głową. Pomrugajmy oczkami.

Ćwiczenie 2

Baśniowe postacie z Czerwonego Kapturka - [wykreślanka](#) [dostęp: 12.11.2021]

Ćwiczenie 3

Plan wydarzeń w baśni "Czerwony Kapturek"- [ustalanie kolejności](#) [dostęp: 12.11.2021]

EWALUACJA ZAJĘĆ

Nauczyciel prosi o zgłoszenie się dzieci, które wygrały w jednej z proponowanych gier, w dwóch, we wszystkich trzech. Gratuluje dzieciom.

Nauczyciel pyta dzieci, czy podobały im się zajęcia. Dzieci, którym się podobały proszone są o uśmiech, te, którym się nie podobało – mają zrobić przed kamerką smutną minkę.

Nauczyciel dziękuje dzieciom za zajęcia, zachęca do częstego kontaktu z książką, do czytania w domu, czytania dla przyjemności, zaprasza do biblioteki szkolnej.

BIBLIOGRAFIA

1. Bettelheim B., (1985), *Cudowne i pożyteczne: o znaczeniach i wartościach baśni*, Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy

2. Koźmińska I, Olszewska E., (2011), *Wychowanie przez czytanie*, Warszawa: Świat Książki.
3. Swędrowska M., (2021), *777 pomysłów na zabawy z książką*, Warszawa: Mamania

ZAŁĄCZNIKI:

Instrukcja dla ucznia: ćwiczenie 1

[Czerwony Kapturek – gra milioner](#) [dostęp:12.11.2021]:

Wybierz właściwą odpowiedź na postawione pytanie. Jeśli wybierzesz właściwie, przechodzisz do następnego etapu. Jeśli Ci się nie udało, dostajesz komunikat: Przegrałeś, spróbuj jeszcze raz. Twoja odpowiedź jest na czerwonym tle, prawidłowa podświetla się na zielono. Kliknij w napis: Spróbuj jeszcze raz. Gra rozpoczyna się od początku. Gdy prawidłowo odpowiesz na wszystkie pytania otrzymasz komunikat że wygrałeś. Powodzenia.

Instrukcja dla ucznia: ćwiczenie 2

[Baśniowe postacie z Czerwonego Kapturka - wykreślanka](#) [dostęp:12.11.2021]

Znajdź i zaznacz, gdzie ukryły się postacie z baśni Czerwony Kapturek. Gdy znajdziesz ukryty wyraz, zaznacz go, trzymając naciśnięty prawy klawisz myszki. Wyrazy mogą być ukryte w zapisie poziomym i pionowym. Powodzenia.

Instrukcja dla ucznia: ćwiczenie 3

[Plan wydarzeń w baśni "Czerwony Kapturek"- ustalanie kolejności](#) [dostęp:12.11.2021]

Ustaw w odpowiedniej kolejności 12 wydarzeń z baśni. Szeregując je, zwróć uwagę, że na ekranie widzisz 6 zdań, żeby zobaczyć kolejne, musisz przesunąć szary suwak po prawej stronie. Po uszeregowaniu, żeby sprawdzić poprawność swojej pracy, naciśnij niebieski znaczek z prawej strony na dole. Zdania w prawidłowej kolejności będą w zielonych obwódkach, zdania w nieprawidłowej kolejności są w czerwonych obwódkach. Jeśli na Twoim ekranie są zdania w czerwonych obwódkach, nie zrażaj się, spróbuj jeszcze raz: popraw kolejność przesuwając je na właściwe miejsca i sprawdź naciskając niebieski znaczek na dole z prawej strony. Gdy ustawisz prawidłowo otrzymasz właściwy komunikat. Powodzenia.

Autor scenariusza: Danuta Tatarczak – SCDiDN Siedlce